

Raport de sinteză al Grupului de Lucru „Cultură, Tineret și Sport”

Realizat în cadrul Forumului de consultare publică, comunicare și dezbateri în
vederea pregătirii și exercitării Președinției României la Consiliul Uniunii
Europene „EU-RO 2019”

Cuprins

Analiza temelor propuse de instituțiile publice și propuneri de completare a acestora	3
I. Europa convergenței: creștere, convergență, conectivitate	3
a. Dezvoltare durabilă, convergență, ocupare și drepturi sociale.....	3
1. Cadrul financiar multianual 2020+	3
2. Ameliorarea accesului la sport organizat pentru persoane cu oportunități reduse	6
3. Educație pentru piața muncii	7
IV. Europa valorilor comune.....	7
Structura tematicilor de interes	7
a. Solidaritate, coeziune și respectarea demnității umane	8
1. Creșterea coeziunii europene, condiție a avansării integrării pe baze comune:	8
2. Problematika drepturilor copilului	8
4. Accesul la oportunități egale pentru grupurile vulnerabile	8
b. Democrație, libertate și justiție.....	9
2. Promovarea democrației participative prin sprijinirea societății civile de a participa la procesul de elaborare a politicilor prin asigurarea transparenței în procesul de luare a deciziilor la nivel european.....	9
4. Mainstreaming Youth – promovarea parteneriatelor între instituțiile centrale, instituțiile locale și organizații neguvernamentale, cu scopul dezvoltării tinerilor ca parteneri de creare a politicilor publice	9
c. Toleranță, diversitate, egalitate de șanse și nediscriminare	10
1. Susținerea activității de tineret – condiție a recunoașterii competențelor non-formale.....	10
Noi teme de reflecție	10
Tineri pregătiți pentru schimbările din economie și reducerea decalajelor economice față de alte categorii de vârstă	10
Cultura în consolidarea identității europene	11
Conservarea și promovarea patrimoniului cultural european.....	11
Pactul european pentru cultură	12
Identificarea unor posibile teme transversale, care pot fi adresate în cadrul mai multor politici, și a unor obiective strategice	13
Viitorul economiei și impactul digitalizării, automatizării și inteligenței artificiale	13

Analiza temelor propuse de instituțiile publice și propuneri de completare a acestora

I. Europa convergenței: creștere, convergență, conectivitate

a. Dezvoltare durabilă, convergență, ocupare și drepturi sociale

1. Cadrul financiar multianual 2020+

Propunere completare obiectiv

Ref. „Menținerea politicii europene de coeziune ca politică principală de investiții a UE în cadrul negocierilor CFM, cu respingerea fermă, în continuare, a propunerilor din care ar rezuma aplicarea unor criterii diferențiate în calcularea anvelopei naționale din politica de coeziune; promovarea unor reguli de implementare a CFM care să fie în acord cu ritmul de implementare a programelor și proiectelor; promovarea unor soluții optime de finanțare a infrastructurii, **incluzând infrastructura socială și a capitalului uman**, în corelare cu nevoile de convergență existente la nivelul statelor beneficiare ale Fondului de Coeziune.

Motivare:

Întrucât România își propune asumarea unui rol de facilitare care pe de-o parte să stimuleze inovația, iar pe de altă parte să consolideze legătura dintre cetățeni și Uniune, cadrul financiar multianual 2020+ trebuie să reflecte reformele începute la nivel european cu privire la capitalul uman. Astfel, politica de coeziune trebuie să vizeze atât investițiile în infrastructura socială din statele membre, cât și să reprezinte un liant între programele existente și prioritățile de investiție.

Decalajul 11 puncte procentuale între rata de șomaj în rândul tinerilor față de non-tineri¹, reflectă situația precară și expunerea semnificativ mai mare a tinerilor la sărăcie². Totodată, având în vedere situația critică în care se află sectorul de tineret din punct de vedere al ratei de ocupare, abordarea măsurilor de integrare socială și profesională trebuie să devină un obiectiv fundamental în cadrul politicii de coeziune. **Conectare sectorului de tineret la obiectivele strategice adoptate prin Pilonul European al Drepturilor Sociale, în politica de coeziune, în special în Fondul Social European**, vor contribui la diminuarea inechității sociale de la nivel European.

Totodată, **infrastructura socială** este complementară și esențială pentru investiția în capitalul uman, în special în sectorul de tineret. Astfel, dezvoltarea instituțiilor de educație și sănătate, a locuințe sociale, a centrelor de tineret și a huburilor pentru antreprenoriat, și a accesului la internet de mare viteză, trebuie să fie o prioritate pentru Uniunea Europeană.

Propunere obiective suplimentare

¹ „Employment and Social Development in Europe”, Comisia Europeană, februarie 2018, (<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8063>)

² „Inequality and Poverty across Generations in the European Union”, Fondul Monetar Internațional, ianuarie 2018, (<https://blogs.imf.org/2018/01/24/a-dream-deferred-inequality-and-poverty-across-generations-in-europe/>)

- Dezvoltarea unui **instrument unic pentru accesarea programelor de finanțare** ale Uniunii Europene și asigurarea informării adecvate a potențialilor beneficiari în legătură cu acest instrument și oportunitățile de finanțare în general
- Dezvoltarea unui program de **bugetare participativă** sau includerea acesteia în programe de finanțare UE
- **Finanțare multianuală** și susținerea acestui principiu în raport cu SM
- **Implicarea structurilor care accesează finanțări în proiectarea** programelor și în dezvoltarea planurile operaționale de la nivelul statelor membre.

Motivare

- Dezvoltarea unui instrument unic pentru accesarea programelor de finanțare ale Uniunii Europene ar ajuta la un acces facil al potențialilor beneficiari la informațiile referitoare la oportunitățile de finanțare și la competițiile aferente, ducând la o creștere a calității proiectelor și a gradului de absorbție.
- Bugetarea participativă este mecanismul care permite implicarea maximală a cetățenilor în decizia referitoare la destinația unor fonduri, fiind o oportunitate bună pentru
- Succesul intervențiilor complexe impune, de cele mai multe ori, finanțări multianuale - în plus, acest concept ar trebui impus de la nivel european pentru a fi apoi preluat și la nivel național.
- Implicarea celor care obțin finanțări pentru a realiza diferite intervenții au cunoștințe și experiențe la firul ierbii extrem de importante pentru îmbunătățirea programelor și liniilor de finanțare și ar trebui implicați în proiectarea acestora

Programe de finanțare

CULTURĂ

Europa Creativă

- **Reducerea cofinanțării**

Motivare:

- Pentru o parte din SM, inclusiv România, suportarea nivelului actual al cofinanțării este extrem de dificilă, ceea ce face ca foarte puține entități să organizeze proiecte cu finanțare prin acest program)

Introducerea unor programe/linii de finanțare care să susțină

- **Accesul la cultura pentru persoane cu risc de vulnerabilitate/ in zone fara infrastructura culturala, inclusiv prin caravane culturale**
- Crearea de **Centre Culturale Alternative în clădiri dezafectate**
- **Intensificarea schimburilor culturale inter-țări** și Implicarea actorilor culturali majori și instruirea acestora pentru diseminarea unor **modele de informare / suport accesibile și comune**
- **Sprrijinirea organizațiilor/ grupurilor/ proiectelor de arta independenta**, asigurând finanțare pentru: rezidențe, ateliere, proiecte educaționale inter-disciplinare, expoziții, reprezentații artistice
- **Valorificarea patrimoniului cultural** material, imaterial și natural în relație directă cu comunitățile locale, dar și cu actorii culturali care se dedică revitalizării, conservării, promovării și eventual reconversiei acestuia în folosul societății; valorificarea patrimoniului cultural local pentru promovarea turismului.
- **Digitalizarea muzeală** și, în general, **digitalizarea patrimoniului natural și cultural**
- **Artizanatul și meșteșugurile**
- **Promovarea în rândul copiilor a Culturii și Creației**

- Identificarea mijloacelor și punerea în operă a unor acțiuni de **transmitere și împărtășire a valorilor culturale naționale, aparținând minorității rome și altor minorități**, în rândul statelor membre UE

Motivare:

Vezi „accesul egal la oportunități egale pentru grupuri vulnerabile” și „conservarea și promovarea patrimoniului cultural european”.

TINERET

Inițiativa pentru Ocuparea Tinerilor

- **Menținerea Garanției pentru Tineret ca politică publică permanentă a Uniunii Europene și a unui instrument financiar distinct** (succesorul IOT, diferit de Erasmus+ sau Solidarity Corps), orientat către tinerii în situații NEET și cu menținerea principiului de 4 luni până la (re)integrare într-un program de educație, formare profesională, angajare
- Intervențiile să vizeze și **măsuri legate de integrarea socială, nu doar profesională și să fie personalizate în funcție de beneficiari** - nivelul de studii, contextul socio-economic și alte caracteristici, cu posibilitatea de includere a activității de tineret, activității culturale și sportive în intervențiile realizate (*motivare*: măsurile trebuie să compenseze tipul de vulnerabilitate sau vulnerabilitățile multiple care au contribuit la plasarea tinerilor în situația NEET; totodată, programul trebuie să ducă la evitarea alienării sociale în cazul celor pentru care găsirea unui loc de muncă nu se realizează perioade mai îndelungate de timp). Printre măsurile care pot fi incluse se numără asigurarea **accesului la internet, consiliere în carieră, sprijin pentru angajare** (intervenții tip primul job), **alfabetizare digitală**, învățarea unei **limbi străine, stagii profesionale, activitate de tineret și voluntariat**.
- **Vârsta maximă a beneficiarilor să fie modificată de la 24 la 29 de ani** atât în realizarea analizelor / statisticilor, cât și în alocarea financiară (*motivare*: între 25 și 29 de ani sunt cele mai mari rate de tineri în situații NEET)
- **Formarea și încurajarea antreprenoriatului social** în rândul tinerilor, pentru crearea de noi locuri de muncă în contextul actual
- **Finanțarea să încurajeze dezvoltarea serviciilor de proximitate, în special a Serviciilor Publice de Ocupare, precum și parteneriatul public-privat în implementarea programului** (*motivare*: în multe cazuri serviciile publice nu sunt pregătite să răspundă problemelor complexe asociate reintegrării socio-profesionale a tinerilor aflați în situații NEET, iar structurile care lucrează sau au capacitatea organizațională necesară pentru a compensa aceste lipsuri sunt cooptate insuficient în cadrul programului)
- Dezvoltarea de **mecanisme de monitorizare constantă a tinerilor NEET** la nivelul SM, cu sprijinul UE
- **Prioritizarea programelor de educație și formare** care vizează pregătirea pentru un loc de muncă într-un **domeniu cu valoare adăugată mare** și a programelor care urmăresc crearea de locuri de muncă în **sectoare care nu sunt expuse sau sunt mai puțin expuse automatizării** (tehnic/digital/vocațional)
- Dezvoltarea unui **mecanism prin care sectorul neguvernamental și alți actanți să poată participa la evaluarea independentă și obiectivă a implementării** măsurilor aferente programului de către statele membre
- Adaptarea programului pentru a încuraja crearea locurilor de muncă.
- Monitorizarea tratamentului nediscriminatoriu pe piața forței de muncă indiferent de sex, religie, etnie și culoarea pielii.

Erasmus+:

- **Creșterea majoră a bugetului** programului Erasmus+ pentru consolidarea cetățeniei europene

- Conectarea programului la Fondul european de dezvoltare regională și la Fondul pentru coeziune pentru a facilita **investiții în infrastructura fizică de tineret**.
- **Integrarea / menținerea fondurilor destinate lucrătorilor de tineret, pentru educație și formare** (cu accent pe VET, învățământ dual)
- Includerea categoriei de **tineri în situații NEET** în mod specific, precum și a **minorităților**
- **Includerea finanțărilor dedicate grupurilor informale**
- **Instituțiile care fac evaluarea programului să nu fie implicate în evaluarea propunerilor de proiecte sau în implementarea proiectelor; includerea, unde este posibil, a Consiliilor Naționale de Tineret în procesul de evaluare a programului**

European Solidarity Corps

- Includerea de **obiective referitoare la ocuparea tinerilor**
- **Includerea unei dimensiuni speciale dedicate sistemului VET**, cu accent pe învățământul dual (motivare: programele de mobilitate, inclusiv pe piața muncii: international traineeships, sunt mai puțin accesibile elevilor/studentilor VET)
- **Acordarea unui buget distinct față de bugetul Erasmus+**

Fondul Social European

- Conectarea obiectivelor programului cu principiile **Pilonului European al Drepturilor Sociale**
- Includerea sectorului de tineret ca grup țintă pentru proiectele finanțate prin FES.

SPORT

Introducerea unor programe / linii de finanțare care să susțină:

- Antrenamente organizate la nivel de comunitate (sport de masă)
- Organizarea de competiții specifice categoriilor profesionale și de vârstă, mai ales pentru persoanele de vârstă a treia
- Promovarea sporturilor mai puțin cunoscute, inclusiv a sporturilor autohtone

Motivare:

Vezi obiectivul „Ameliorarea accesului la sport organizat pentru persoane cu oportunități reduse”.

2. Ameliorarea accesului la sport organizat pentru persoane cu oportunități reduse

Propunere obiectiv suplimentar

- Crearea unei **linii de finanțare** care să încurajeze crearea unor proiecte naționale / locale care să includă **antrenamente sportive organizate la nivel de comunitate**. (NB – adăugat și la CFM 2020+)

Motivare:

Combaterea obezității și sedentarismului în rândul populației generale și reducerea prevalenței bolilor cardiace, una din principalele cauze ale deceselor (din cauze nenaturale) din Uniunea Europeană. Modalitate de implementare: crearea de grupuri de antrenament în aer liber, coordonate de antrenori specializați, care vor ține antrenamente de alergare ușoară (jogging) pentru oameni de toate categoriile de vârstă și de pe toate palierele sociale (adică inclusiv pentru persoanele cu oportunități reduse). Grupurile de antrenament vor fi administrate de Asociații Sportive locale sau de cluburi specializate prin accesarea liniei de finanțare. O astfel de linie de finanțare ar asigura crearea unui grup major din o multitudine de micro-grupuri sociale: tineri, bătrâni, oameni cu posibilități reduse, femei etc. Progresul acestora poate fi monitorizat bi-anual prin analize de sănătate gratuite, prin care putem demonstra beneficiile sportului în sănătatea oamenilor. Totodată, gratuitatea ar putea să crească semnificativ participarea celor cu posibilități financiare reduse.

3. Educație pentru piața muncii

Propunere de obiectiv suplimentar:

- Crearea unui spațiu european pentru educație și învățare continuă, cu accent pe pregătirea/formarea pentru meseriile viitorului – se poate lua în considerare în acest context extinderea atribuțiilor UE în domeniul educației

Motivare:

În linie cu documentul Leaders' Agenda on Education and culture (noiembrie 2017) - "Launch a reflection on the Future of Learning to respond to future trends and the digital revolution, including Artificial Intelligence." (<http://www.consilium.europa.eu/media/32162/en-leaders-agenda-note-education-culture.pdf>); prioritizarea acestei dimensiuni ca o componentă esențială a Strategiei UE post 2020 - cu impact asupra competitivității UE la nivel global;

IV. Europa valorilor comune

Structura tematicilor de interes

Propunere

Tema generală IV „Europa valorilor comune” – propunem **comasarea punctelor IV. a. și IV. c. și adăugarea unui punct IV. c. „Tinerii și evoluția Uniunii Europene”**, respectiv a unui **punct IV. d. „Cultura în consolidarea identității europene”**, precum și eliminarea termenului „toleranță”, datorită semnificației acestuia în limba română, cu păstrarea doar a celui de „egalitate de șanseaaa”

IV. Europa valorilor comune

- a. Solidaritate, coeziune, toleranță, diversitate, egalitate de șanse, nediscriminare și respectarea demnității umane**
- b. Democrație, libertate și justiție
- c. Tinerii și evoluția Uniunii Europene**
  1. Problematika drepturilor copilului și tânărului
  2. Mainstreaming Youth – promovarea parteneriatelor între instituțiile centrale, instituțiile locale și organizații neguvernamentale, cu scopul dezvoltării tinerilor ca parteneri de creare a politicilor publice
  3. Susținerea activității de tineret – condiție a integrării socio-profesionale și a participării active a tinerilor în societate
  4. Tineri pregătiți pentru schimbările din economie și reducerea decalajelor economice față de alte categorii de vârstă
- d. Cultura în consolidarea identității europene**
  1. Conservarea și promovarea patrimoniului cultural european

Motivare:

Considerăm că punctul „Tinerii și evoluția Uniunii Europene” se impune având în vedere importanța susținerii proiectului european de către tineri pentru sustenabilitatea acestuia, precum și faptul că pe măsură ce trece timpul, tinerii nu au experiența dobândirii unei părți tot mai mari din drepturile și libertățile de care se bucură în calitate de cetățeni UE. Astfel, Uniunea trebuie să se asigure pe de o parte că răspunde la nevoile pe care tinerii din fiecare generație le au, că îi implică în decizii și că aceștia sunt conștienți de beneficiile generate de apartenența la UE pentru ei și comunitățile în care trăiesc.

Punctul „Cultura în consolidarea identității europene” este necesar în vederea sublinierii importanței experiențelor multiculturale / interculturale în dezvoltarea sentimentului de apartenență la Uniunea Europeană și a creșterii coeziunii culturale între cetățenii statelor membre, respectiv pentru a identifica modul în care cultura poate susține consolidarea proiectului european.

a. Solidaritate, coeziune și respectarea demnității umane

1. Creșterea coeziunii europene, condiție a avansării integrării pe baze comune:

Propunere de completare obiective:

Ref. Coeziunea economică și socială: reducerea decalajelor de dezvoltare dintre SM și regiunile europene, precum și a inegalităților existente în domeniul social, cu respectarea partajării de competențe între SM și UE, reducerea polarizării sociale în interiorul fiecărui SM: copiii și investiția în educație (instrument financiar pentru copii), **reducerea excluziunii sociale a categoriilor vulnerabile, în special al tinerilor.**

2. Problematika drepturilor copilului

Propunere de modificare a temei și a clasificării în „**Problematika drepturilor copilului și tânărului**” și adăugarea ca temă în cadrul capitolului IV, subcapitolul c. Tinerii și evoluția Uniunii Europene

Propunere de obiective suplimentare:

- Crearea unui Ombudsman al UE pentru drepturile Copiilor și Tinerilor (sau departament specific pentru copii și tineri în cadrul People’s Ombudsman)
- Realizarea de Planuri de Acțiune personalizate pentru Statele Membre, centrate pe identificarea situațiilor de risc care afectează copiii și dezvoltarea de politici publice pentru adresarea acestora
- Creșterea numărului de linii/instrumente de finanțare dedicate celor care lucrează cu copiii, atât în sistem public cât și privat (ONG-uri, fundații)
- Susținerea SM în dezvoltarea de instrumente de monitorizare a drepturilor copiilor și a modului în care aceștia le accesează (în particular drepturi privind: accesul la educație de calitate, dreptul de a participa și mecanismele existente)
- Externalizarea unor servicii sociale / de informare și consiliere despre drepturile copilului și tânărului către ONG-uri specializate

Motivare: În UE copiii aflați în situații de risc, sărăcie și excluziune socială reprezintă 26,9%, mai mult ca oricare altă categorie (adulții 18-64 ani reprezintă 24,7%, iar seniorii peste 65 ani reprezintă 17,4%). În statele din Sud-Est-ul UE procentul copiilor aflați în aceste situații crește peste 40%, situație care se menține și pt categoriile de tineri 18-35 ani. Aceste date reprezintă o problemă structurală a SM de a dezvolta și implementa politici sustenabile în domeniul educațional și al incluziunii sociale, afectând ulterior și integrarea socio-economică a tinerilor peste 18 ani.

4. Accesul la oportunități egale pentru grupurile vulnerabile

Propunere completare obiectiv:

- Reducerea decalajelor de dezvoltare dintre urban și rural mai ales în privința oportunităților educaționale, de voluntariat, de formare profesională și culturale.
-

Motivare:

- Existența centrelor și a spațiilor culturale doar în zonele dezvoltate, în special în mediul urban, accesul persoanelor din mediul rural / cu vulnerabilități la produse și acțiuni culturale fiind precar.

Propunere obiectiv nou:

- Crearea unui spațiu european de învățare a combaterii rasismului și a discriminării, cu accent pe stereotipuri și prejudecăți – se poate lua în considerare No hate speech și/sau Anti-Gypsismul
- Susținerea înființării de centre comunitare care furnizează servicii integrate în comunitățile vulnerabile

Motivare:

- Pot fi organizate în acest context campanii împotriva rasismului, conferințe internaționale care să amelioreze ura de rasă față de minorități și refugiați, evenimente culturale care să combată stereotipurile și prejudecățile față de grupurile defavorizate

b. Democrație, libertate și justiție

2. Promovarea democrației participative prin sprijinirea societății civile de a participa la procesul de elaborare a politicilor prin asigurarea transparenței în procesul de luare a deciziilor la nivel european

Propunere de obiective suplimentare:

- Instituirea unui **instrument unic** (ex. aplicație smartphone cu o pagină web asociată) pentru participarea cetățenilor la consultări referitoare la politicile Uniunii Europene
- Dezvoltarea de instrumente inovative pentru încurajarea participării cetățenilor la procese decizionale de la toate nivelurile, inclusiv prin folosirea principiilor jocului de societate (gamificare) sau prin scalarea procesului de dialog structurat.
- Simplificarea procedurii inițiativei cetățenești europene.

4. **Mainstreaming Youth** – promovarea parteneriatelor între instituțiile centrale, instituțiile locale și organizații neguvernamentale, cu scopul dezvoltării tinerilor ca parteneri de creare a politicilor publice

Propunere de obiective suplimentare:

- Introducerea unui indicator referitor la numărul de beneficiari tineri în cadrul tuturor programelor UE
- Crearea unor indicatori de referință (benchmarks) pentru ocuparea forței de muncă și protecția socială a tinerilor pentru Semestrul European în contextul Pilonului european al drepturilor sociale
- Susținerea implementării Cartei europene privind participarea tinerilor la viața locală și regională
- Dezvoltarea planurilor operaționale pentru Strategia Europeană de Tineret.
- Armonizarea politicilor de tineret cu Pilonul European pentru Drepturi Sociale și cu Agenda 2030.

Propunere de clasificare diferită: mutarea temei la Capitolul IV, subcapitolul c. Tinerii și evoluția Uniunii Europene

Motivare: Indicatorii sociali de referință referitori la tineri și cel referitor la numărul de beneficiari se justifică având în vedere necesitatea de înțelegere și îmbunătățire a politicilor publice menite să reducă decalajele majore referitoare la rata de șomaj și sărăcie în rândul tinerilor față de alte categorii de vârstă, descrise la motivarea modificării obiectivului specific 1 – CFM. Carta europeană privind participarea tinerilor la viața locală și regională poate să constituie

c. Toleranță, diversitate, egalitate de șanse și nediscriminare

1. Susținerea activității de tineret – condiție a recunoașterii competențelor non-formale

Propunere de obiective suplimentare:

- Dezvoltarea de infrastructură, inclusiv centre de tineret și hub-uri care respectă standarde de calitate, în care să se desfășoare activitate de tineret
- Profesionalizarea lucrătorilor de tineret și a altor specialiști care lucrează cu tinerii pentru desfășurarea de activități de tineret digitale și interculturale
- Susținerea mobilității lucrătorilor de tineret în spațiul European

Motivare: Activitatea de tineret este un element cheie în (re)integrarea socială și dezvoltarea de competențe transversale necesare tinerilor. În vederea unei dezvoltări optime a acestora, existența de specialiști bine pregătiți trebuie dublată de existența infrastructurii fizice (centre de tineret, hub-uri) în care aceștia să își desfășoare activitatea și care să devină puncte de referință (și atracție) pentru tinerii care doresc să se dezvolte sau să obțină sprijin și cadrul pentru punerea în practică a propriilor idei. Mobilitatea lucrătorilor de tineret poate facilita schimbul de bune practici și creșterea generală a calității activității de tineret la nivelul Uniunii Europene.

Propunere de redenumire și clasificare diferită: redenumire în „Susținerea activității de tineret – condiție a integrării socio-profesionale și a participării active a tinerilor”; mutarea temei la Capitolul IV, subcapitolul c. Tinerii și evoluția Uniunii Europene

Noi teme de reflecție

Tineri pregătiți pentru schimbările din economie și reducerea decalajelor economice față de alte categorii de vârstă

Propunere de tematică nouă, în cadrul cap. IV Europa Valorilor Comune / lit. c „Tinerii și evoluția Uniunii Europene”

Propunere de obiective:

- Permanentizarea „Garanției pentru Tineret” ca politică a Uniunii Europene și dezvoltarea de instrumente care să permită intervenții personalizate, cu accent și pe (re)integrarea socială / evitarea alienării sociale a celor care nu găsesc perioade îndelungate loc de muncă, precum și cu adaptarea la cerințele economiei viitorului (vezi *propunerile aferente programului „Inițiativa pentru Ocuparea Tinerilor” în cadrul temei „Cadrul Financiar Multianual 2020+”*)
- Asigurarea unui **pachet de bază de măsuri pentru tineri** care să asigure, printre altele, accesul la internet de bandă largă, consilierea în ceea ce privește cariera profesională, alfabetizarea digitală, finanțarea în vederea fundamentării cunoștințelor, programul primul loc de muncă,

sprijinirea voluntariatului, respectiv asigurarea posibilităților pentru învățarea a încă unei limbi străine

Motivare:

Datele raportului „Employment and Social Development in Europe”, lansat de Uniunea Europeană în Februarie 2018, care arată un decalaj de 11 puncte procentuale între rata de șomaj în rândul tinerilor față de non-tineri (<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8063>), precum și o expunere semnificativ mai mare a acestora la sărăcie și, în general, o rămânere în urmă în materie de bunăstare față de alte generații (<https://blogs.imf.org/2018/01/24/a-dream-deferred-inequality-and-poverty-across-generations-in-europe/>). Astfel, UE și SM trebuie să răspundă provocării de a dezvolta capacitatea tinerilor de a se adapta schimbărilor în economie, respectiv de a rămâne activi și implicați în societate și în perioadele în care nu au un loc de muncă. Având în vedere decalajele față de alte categorii, problemele acestora nu pot fi abordate doar prin intervenții generale și este nevoie de măsuri distincte, orientate către ei.

Cultura în consolidarea identității europene

Propunere de subcapitol nou „Cultura în construirea identității europene” ca punct d. în cadrul capitolului IV „Europa valorilor comune”

Conservarea și promovarea patrimoniului cultural european

Obiective:

1. **Patrimoniul Cultural Viu și Comunitatea:** inițiative care conduc la valorificarea patrimoniului cultural material, imaterial și natural în relație directă cu comunitățile locale, dar și cu actorii culturali care se dedică revitalizării, conservării, promovării și eventual reconversiei acestuia în folosul societății; valorificarea patrimoniului cultural local pentru promovarea turismului; inițiative care conduc la transmiterea cunoștințelor despre patrimoniul cultural viu în societate pentru diferite generații.
2. **Digitalizarea muzeală și a patrimoniului natural și cultural în general:** proiect non-legislativ destinat instituțiilor culturale, muzeale, galeriilor de artă contemporană și altor instituții, cu scopul de a promova o politică comună de încurajare a digitalizării patrimoniului muzeal și patrimoniului natural și cultural în general, la nivel regional, cu focus pe România și statele din sud-estul Europei.
3. **Artizanatul, meșteșugurile și dezvoltarea prin tradiții și valori culturale ca branduri locale:** susținerea micilor întreprinzători în promovarea produselor proprii și conservarea și stimularea promovării mai largi a tradițiilor autohtone, în strânsă legătură cu cele similare din alte culturi ale Statelor Membre; promovarea artizanatului, meșteșugurilor și altor tradiții specifice minorităților naționale și a refugiaților. Măsurile aferente pot fi conectate cu inițiativele de promovare a antreprenoriatului, precum și cu schimburi de bune practici la nivelul statelor membre despre cadrul legal și facilitățile oferite.
4. **Dezvoltarea de instrumente în vederea promovării în rândul copiilor a Culturii și Creației**
5. **Recomandare a Consiliului UE** privind identificarea mijloacelor și punerea în operă a unor acțiuni de transmitere și împărtășire a valorilor culturale naționale, aparținând minorității române și altor minorități, în rândul statelor membre UE, inclusiv prin **intensificarea schimburilor culturale inter-țări** și Implicarea actorilor culturali majori și instruirea acestora pentru diseminarea unor **modele de informare / suport accesibile și comune**
6. **Susținerea sectorului artistic independent**
7. Crearea de **Centre Culturale Alternative în clădiri dezafectate**

Motivare:

1. România își poate asuma rolul de catalizator pentru cooperarea internațională în domeniul revitalizării patrimoniului cultural, să se asigure că proiectele sunt puse în aplicare în mod inovator și eficient, în special la nivel regional, poate oferi expertiză tehnică și asistență pentru Statele Membre în consolidarea capacităților umane și instituționale. În cadrul proiectului vor putea fi documentate astfel de inițiative, implementate de persoane și organizații neguvernamentale de pe întreg teritoriul României, prin conectarea directă cu activități similare din alte state membre.
2. Coroborat cu participarea redusă a românilor la evenimentele culturale este și vizitarea redusă a activelor muzeale disponibile la nivel național, precum și a elementelor de patrimoniu natural și cultural în general. Accesul la cultură în mediul rural și al orașelor de mici dimensiuni este de asemenea la scară mică și neîncurajat (lipsind facilități culturale elementare, precum și o ofertă culturală de calitate aproape inexistentă). La nivel regional nu există activitate culturală intensă în afara Capitalelor țărilor și a orașelor importante. România are un efectiv patrimonial digitalizat foarte scăzut, neuniform și în unele cazuri chiar neprofesional executat. Astfel, susținerea digitalizării muzeale și a patrimoniului natural și cultural în general poate profita atât României, cât și altor SM interesate de creșterea accesului la cultură.
3. Obiectivul general al acestei strategii culturale și comerciale îl constituie stimularea dezvoltării și promovării meșteșugurilor și a micii industrii din România și a altor țări similare din sud-estul Europei, a întăririi clasei de mici meșteșugari și artizani, a breslelor, care își desfășoară activitatea individual sau organizat prin intermediul asociațiilor ori al altor organizații, în special în localitățile rurale, dar și în cele urbane, protejarea meseriilor care presupun un număr mare de operații executate manual în practicarea lor și relansarea serviciilor și a produselor realizate de aceștia, în special a celor cu specific tradițional, inclusiv obiecte de artă populară și artizanat, promovarea acestor produse și servicii pe piețele naționale și internaționale.
4. Prin creșterea exponențială a tehnologiei ca modalitatea de petrecere a timpului, copilul devine străin de cele mai vechi mijloace de exprimare artistică în domeniul artelor spectacolului. Astfel, se urmărește creșterea audienței culturale prin intervenția în educația timpurie a copilului.
5. Obiectiv care își propune să combată lipsa de coeziune culturală și să ducă la o mai bună împărtășire a valorile culturale comune
6. Proiectele de artă independentă își arată utilitatea, implicând și comunitățile locale în dezvoltarea lor (de exemplu, multe spectacole / pise de teatru au ca protagoniști membri ai comunității locale), ajutând la o mai bună incluziune în comunitate a persoanelor vulnerabile, la schimbarea unor mentalități / comportamente și, de multe ori, acestea pot contribui la îmbunătățirea calității vieții grupului țintă

Pactul european pentru cultură**Obiectiv:**

- Adoptarea unei convenții (pact) prin care SM se angajează să aloce cel puțin 1.5% din PIB pentru cultură

Motivare: În unele țări europene care au trecut prin criza economică, bugetele instituțiilor culturale au fost diminuate considerabil. State europene mai sărace alocă un procent redus din PIB culturii, privilegiind alte domenii. Dacă trebuie reduse cheltuielile, bugetul culturii e una din primele opțiuni. Așa cum anumite organizații internaționale impun statelor membre să aloce un buget fix către anumite domenii strategice, tot așa și Uniunea Europeană ar putea măcar să recomande o unitate de măsură comună (1,5% din PIB) pentru resursele alocate culturii în țările membre. Un Pact European pentru Cultură ar fi o garanție a stabilității pentru politicile culturale. Și o garanție că angajamentul

declarat al Uniunii pentru cultură este și pus în fațe. În 2015 (ultimul an pentru care Eurostat oferă date comparative complete), cele mai mari procente din PIB alocate „culturii, recreării și religiei” se regăesc în Ungaria (2,1%) și Estonia (2%). Cele mai reduse cheltuieli sînt în Irlanda (0,6% din PIB), Grecia, Italia și Marea Britanie (0,7%). Media Uniunii Europene e de aproximativ 1% din PIB. România alocă 1.2% din PIB pentru cultură.

În vederea adoptării Convenției ar putea fi organizat un Consiliu al Miniștrilor Culturii la Sibiu, Capitală Culturală Europeană 2007, anul aderării României la UE. Sibiu este și va rămâne un reper în ceea ce privește contribuția culturii la bunăstare și la dezvoltarea socială și economică a unui oraș.

Identificarea unor posibile teme transversale, care pot fi adresate în cadrul mai multor politici, și a unor obiective strategice

Viitorul economiei și impactul digitalizării, automatizării și inteligenței artificiale

Motivare

Digitalizarea, automatizarea și inteligența artificială vor schimba fundamental structura economiei, rolul și gradul de generalitate al muncii umane în societate și cerințele la care vor trebui să răspundă politicile economice, sociale și de ocupare. În acest context, adaptarea Uniunii Europene și a statelor membre pentru a face față acestor evoluții este principala prioritate la care putem să răspundem sau cel puțin să reflectăm pe perioada Președinției României la UE. Vezi și: „Cadrul Financiar Multianual (CFM) 2020+”, propunerea referitoare la obiectivul specific 1 și propunerile în domeniul programelor de finanțare pentru tineret

Obiective

- **Formarea profesioniștilor și dezvoltarea infrastructurii necesare pentru pregătirea tinerilor pentru schimbările în economie**
  - o Formarea profesorilor, lucrătorilor de tineret, consilierilor și formatorilor pentru adaptarea metodelor folosite și obiectivelor urmărite la schimbările așteptate în economie (*vezi și tema „susținerea activității de tineret – condiție a recunoașterii competențelor non-formale”*)
  - o Dezvoltarea infrastructurii fizice - dotarea instituțiilor de învățământ pentru procese de învățare adaptate noilor tehnologii, respectiv construirea și dotarea de centre de tineret și hub-uri pentru a asigura existența de spații fizice destinate dezvoltării tinerilor și punerii în aplicare a ideilor acestora (*pentru centre de tineret și hub-uri, vezi și tema „susținerea activității de tineret – condiție a recunoașterii competențelor non-formale”*)
- **Susținerea industriei și economiei digitale, reindustrializării tehnologice și inițiativelor legate de tehnologia de vârf, respectiv a industriilor creative**
- **Înființarea de centre de cercetare și inovare inter- și trans- disciplinare moderne** unde, pe baza tehnologiei avansate din era digitalizării, să se poată realiza proiecte inovative care să contribuie cu idei și soluții la anumite probleme globale
- **Promovarea contribuției culturii și sportului în vederea integrării sociale**
- **Accesul la drepturi și respectarea unor principii etice**
  - o Acces la infrastructură socială: educație, sănătate și locuințe sociale
  - o Reglementarea inteligenței artificiale (în line cu propunerea PE din 2017 pt “Civil Law Rules on Robotics” și comunicarea Comisiei Europene așteptată în 2018)

- Reforme legate de taxarea muncii automatizate, scăderea orelor de lucru zilnice sau alte măsuri similare (reflecție)
- Accesul la servicii de formare și reprofesionalizare cu accent pe competențe digitale și vocaționale